24 Ekim 2025

12 Gün Savaşı "Şimdilik" Sona Erdi. Sonrası?[i]

İsrail'in "savaş" olarak isimlendirmediği "Yükselen Aslan" harekâtı, İran'a karşı 13 Haziran 2025'de hava harekâtı ve eş zamanlı MOSSAD suikastleri ile başladı, 24 Haziran 2025'de varılan "muğlak bir ateşkes" anlaşmasıyla "şimdilik" sona erdi. Kullanılan askeri unsurlar bakımından "konvansiyonel", analiz düzeyine göre "devletlerarası, sınırlı ve asimetrik" olma özelliklerini taşıyan savaş[1]; ABD'nin oluruyla İsrail tarafından başlatıldı, ABD tarafından sona erdirildi. Çin ve Rusya'nın da gelişmelerden haberdar olduğu ve savaşın "sınırlı" kalmasında dahlinin olduğunu iddia etmek mümkün.

Öncesinde İran 13 Nisan ve 1 Ekim 2024 tarihlerinde toplamda yaklaşık 500 füze ve insansız hava aracıyla İsrail'e karşı "test" maksatlı saldırılar düzenledi. Bu kez ABD-İsrail ikilisi İran'a karşı daha kapsamlı "test" saldırıları düzenledi ve tarafların karşılıklı yaptıkları "test"ler ile İsrail'in doğrudan İran'ın kilit personeline yönelik etkisizleştirme eylemlerinden sonra, sonuç alınacağı düşünülen asıl savaş için çok boyutlu hazırlık safhasına geçildi. Bu safha sadece anılan aktörler için değil, tüm bölge devletleri ve vekil yapıları, uluslararası örgütler ile küresel güçler için de, ne zaman ve ne şekilde başlayacağı ve ne yöne evrileceği kestirilemeyen bir savaşa hazırlık safhasıdır.

Yaşanan savaş sürecinde; tarafların iç dinamiklerini, bölge ülkelerinin yaklaşımını, küresel güçlerin etkisini ve dünya hegemonyasına dair genel mücadeleyi bir arada değerlendirmeyen, bu sebeple bazı açılardan maksadını aşan, taktik seviyedeki gelişmelere bakıldığından aceleci, yanıltıcı ve asıl odaklanılması gereken noktaları gözardı eden, çeşitli saiklerle "İrancılar", "İsrailciler" ve "tarafsızlar" şeklinde, dünya ve ülkemiz kamuoyunda keskin gruplaşmalara şahit olundu. Şimdi bu zafiyetlerden ders çıkarma, yaşanılan gelişmelerden daha sağlıklı veriler elde ederek jeopolitik temelli bir bakışla öngörülebilir bir gelecek okuması yapma zamanıdır. Bu yazıda, gelişmelerin omurgasını oluşturan "sabit" olarak nitelenebilecek iki hususu kısaca ele almayı müteakip, söz konusu hazırlık safhasında ne tür gelişmelerin yaşanabileceğine dair başat öngörülerde bulunuldu. (Takdir edilecektir ki fiziksel sınırlamalar sebebiyle bahse konu öngörüler başlıklar halinde ele alınmıştır.)

[1] Canan Sokullu, "Savaş Türleri", Güvenlik Yazıları Serisi, No.22, Ekim 2019, https://trguvenlikportali.com/wp content/uploads/2019/11/SavasTurleri_EbruCananSokullu_v.1.pdf (Erişim Tarihi: 01.07.2025).

ABD: İsrail olmasaydı yaratırdık, çünkü BOP'u İsrail'e teslim edeceğiz.

Sabitlerden ilki, ABD'de işbaşına gelen yönetimlerin "yaklaşım farklılıklarını barındıran ancak özü değişmeyen" bölgeye ilişkin hedefleri kapsamında ABD'nin bölgedeki en uzun soluklu ve en stratejik hedefi, her şartta ve konuda desteklediği İsrail'in güvenliğinin sağlanmasıdır. Bahse konu güvenlik çerçevesi içerisinde İsrail'in; etrafındaki düşmanlarının etkisiz hale getirilmesi, enerji ve su güvenliğinin sağlanması, stratejik seviyede derinlik kazanması ve gerçek bir "bölgesel güç" haline getirilmesi hususları önceliklidir.[2] Çünkü İsrail, ABD'nin bölgede sarsılmaz bağları olan, tüm temel konularda aynı politik çizgiyi paylaştığı yegâne "stratejik müttefik"idir.[3] Dolayısıyla ABD'nin bölge politikasını anlamaya çalışırken "İsrail"i merkeze almak bir tercih değil zorunluluktur.

İkinci sabit; kökleri 20.yüzyıl başına kadar giden, Sovyetlerin dengeleyici etkisinden ötürü Soğuk Savaş süresince ertelenmesi sebebiyle fiilen 2001'de başlatılan, dünya hegemonu ABD ve Batı emperyalizminin çıkarlarına göre Orta Doğu ülkelerini aşamalı bir şekilde etnik ve/veya mezhepsel ayrımlar esasına göre parçalara bölerek, kontrol etme ve sömürme maksatlı "Büyük Orta Doğu Projesi (BOP)"dir. Aynı zamanda ABD-Batı'nın; Rusya'yı çevreleyerek kıtada tutma, Çin'in ekonomik temelli Kuşak Yol Projesi (KYP)'nin Avrupa, Orta Doğu ve Afrika'ya olan erişimini sekteye uğratma ve Orta Doğu çıkışlı enerjiye ulaşımını güçleştirme hedefleri doğrultusunda BOP emperyalist ruhlu ve stratejik bir projedir. 12 Gün Savaşıyla da doğrudan bağlantılı olan, proje içerisindeki en önemli adımlardan birisi; Türkiye, İran, Irak ve Suriye topraklarından bölünecek parçalar üzerinde ve İsrail güdümünde bir "Kürt Devleti" kurma adımıdır. Böylece Orta Doğu'da kurulacak düzenin İsrail'in kontrolüne bırakılması ve ABD'nin hegemonya mücadelesi çerçevesinde engelsiz bir şekilde Çin'e yönelmesi mümkün olacaktır.[4] Bahse konu emperyal proje bölge için bir ilk değildir. Nitekim tarihsel süreçte İsrail de benzer bir yöntemle kurulmuş ve

---

[2] Mehmet Ali Yılmaz, "ABD Emperyalizmi Ortadoğu'dan Vazgeçmez, Vazgeçirilir", *ABD Emperyalizmi ve Ortadoğu*, ed.Mehmet Ali Yılmaz (Ankara: İmge Kitabevi, 2014): 47.

[3] Stratejik müttefiklik; işbirliği, ortaklık veya ittifakın en güçlü ifadesidir. Stratejik müttefiklik için, ülkeler arasında hiçbir üçüncü ülkeyle olmayan derecede teknoloji transferi dahil yüksek bir askeri ve ekonomik işbirliği, iki ülkenin kamuoylarının ve parlamentolarının birbirlerine karşı olumlu hissiyat beslemesi ve iki ülkenin dış politikalarının büyük ölçüde örtüşmesi gereklidir. Bkz. Çağrı Erhan, *Türk Dış Politikasının Güncel Sorunları* (Ankara: İmaj Yayınevi, 2010): 84.

[4] Osman Aydoğan, "21. Yüzyılda Büyük Oyun (The Great Game)" 3 Ocak 2025, https://www.sehriyar.info/?pnum=1134 (Erişim Tarihi: 02.07.2025).; M.Ali Güller, "ABD'nin yeni harita niyeti", 19 Haziran 2025, https://www.cumhuriyet.com.tr/yazarlar/mehmet-ali-guller/abd-nin-yeni-harita-niyeti-2410545 (Erişim Tarihi: 02.07.2025).

günümüzde BOP'un gerçekleştirilmesinde en kullanışlı araç olarak İsrail'e görevler verilmektedir.

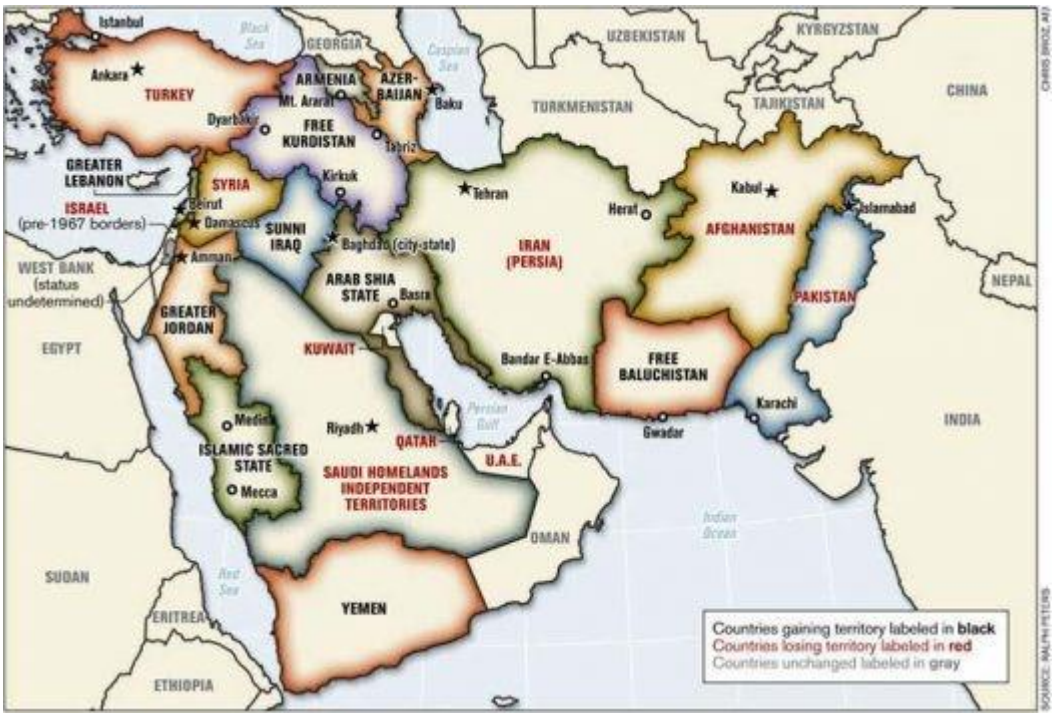

"BOP Haritası"

İki "sabit"e kısaca değinmeyi müteakip, 12 Gün Savaşı'ndan sonra yaşanabilecek gelişmelere dair başat öngörüleri olabildiğince aktör bazlı olarak sıralamaya çalıştığımızda şöyle bir durumla karşılaşılmaktadır:

Batı-ABD-İsrail bazlı öngörüler

- Malumun ilanı olmakla birlikte ABD-İsrail'in Gazze'yi boşaltma planıyla eş zamanlı olarak Batı Şeria'daki **Filistinlileri göçe zorlama süreci hız kazanacaktır**. Nitekim sözde ateşkes olmasına rağmen Gazze'yi bombalamaya devam ederek Filistinlileri göçe zorlayan İsrail'in taktik seviyedeki son adımı Gazze Şeridi'nin güneyinde 600 bin Filistinliyi barındıracak bir çadır kent kurma planıdır. Buraya yerleştirilen insanların daha sonra kuzeye dönmesinin mümkün olmayacağını ve bunun bir tür "toplama kampı" olacağını ifade etmek mümkündür. Yaklaşık 2 milyon Filistinlinin yaşadığı Gazze'de, Ekim 2023'de başlayan Hamas-İsrail Savaşında şuana kadar yaklaşık 61 bin Filistinlinin öldüğü açıklanmakla birlikte, çok büyük oranda vurulan binaların enkazları altında kaldıkları için sayılmayanlar ve Gazze'yi terk edenler sebebiyle gerçek sayının 377 bin civarında olduğu ve şimdi de 600 bin kişinin "toplama kampı"na gönderileceği dikkate alındığında, İsrail'in Gazze'deki Filistinlilerin

neredeyse yarısını etkisizleştirerek Gazze'yi boşaltma planında bir hayli yol aldığı görülmektedir.[5]

(Gazze'nin boşaltılması planının detaylarına https://fikirturu.com/jeo-politika/gazzeden-de-otesi/ adresinde yer alan yazımda yer verilmiştir.)

Batı Şeria'da yıllardan beri süregelen planlı, aşamalı, çeşitli yıldırma politikaları kapsamında bölgenin kuzeyinde 21 Ocak 2025'de başlayan, büyük çaplı zorla yerinden etme, kampların yıkımı ve diğer şiddet türlerini içeren İsrail operasyonu ve bölge genelinde yoğun hareket ve erişim kısıtlamaları devam etmekte, Kudüs Eski Kent bölgesi, El Aksa Camii'nin de kapatılması da dahil olmak üzere fiili bir karantina yaşanmaktadır.[6] Gündemde yer bulamamakla birlikte 7 Ekim 2023-19 Haziran 2025 tarihleri arasında, Doğu Kudüs de dahil olmak üzere 2,5 milyon Filistinlinin yaşadığı Batı Şeria'da en az 200'ü çocuk olmak üzere 949 Filistinli öldürülmüştür.

Bu sürece paralel olarak Gazze'de Filistinli farklı gruplardan/aşiretlerden Hamas karşıtı yapı/yapıların oluşturulması, devamında Hamas'ın yeni yapı/yapılar ile çatışmaya sürüklenerek zayıflatılması ve **Gazze'deki "göçe karşı direniş örgütlenmesi"nin yok edilmesinin** de planlandığı anlaşılmaktadır.[7]

Ayrıca Hamas haricinde, İran'ın bölgedeki vekil yapıları olan Lübnan'da Hizbullah'a ve Yemen'de Husiler'e yönelik etkisizleştirme saldırılarının da farklı şekillerde ve kesintisiz olarak devam edeceğini öngörmek güç olmasa gerek.

- İsrail'in çevresindeki Arap ülkeleriyle "normalleşme"si dolayısıyla tehditleri azaltması sürecinde, kısa vadede **Suudi Arabistan ve Suriye'nin İsrail'i "tanıma"sı olasıdır.** Suudi Arabistan'ın "Gazze'den de ötesi" başlıklı yazıda yer verilen hususlar paralelinde İran'dan algıladığı tehdidi somut olarak bu savaşta görmesi ve ABD'nin terör listesinden çıkartarak İsrail'in her tür zorbalığı karşısında sessiz kalmakla görevlendirdiği HTŞ'nin ise ABD-

[5] "İsrail Gazze'de yaklaşık 400 bin Filistinliyi 'kaybetti': Yarısı çocuk", Haziran 2025, https://www.diken.com.tr/israil-gazzede-yaklasik-400-bin-filistinliyi-kaybetti-yarisi-cocuk/[Erişim Tarihi: 21.07.2025].

[6] "UNRWA Situation Report #177 on the Humanitarian Crisis in the Gaza Strip and the West Bank, including East Jerusalem", https://www.unrwa.org/resources/reports/unrwa-situation-report-177-situation-gaza-strip-and-west-bank-including-east-jerusalem (Erişim Tarihi: 14.07.2025).

[7] "Gazze'de İsrail desteğiyle Hamas'a karşı savaşan Filistinli grup hakkında neler biliniyor?", https://www.mepanews.com/gazzede-israil-destegiyle-hamasa-karsi-savasan-filistinli-grup-hakkinda-neler-72546h.htm (Erişim Tarihi: 14.07.2025).

İsrail'in Suriye'deki kontrolünü kabullenmiş olması, olası tanımayı kolaylaştıracak etmenlerdir.

- ABD-İsrail'in; Irak'taki ve Suriye'deki Kürtlerle, Suriye'deki ve Lübnan'daki Dürzilerle ve HTŞ ile bağlarını, ilişkilerini asimetrik bir şekilde güçlendirmesi beklenmelidir. Bu beklenti çerçevesinde, Suriye'nin güneyindeki mevcut **İsrail işgallerinin sınırlarının genişletilerek kalıcı hale getirilmesi** sürpriz olmayacaktır. Nitekim İsrail Suriye'nin güneyinde işgal ettiği Dera ve Kuneytra'da son 3 ayda 6 yeni askeri üs inşa etmiştir.

Daha önemli diğer bir gelişme ise İsrail'in **"Davut Koridoru"** projesini yaşama geçirmesinde yaşanacaktır. Suriye'nin güneyinde işgal altındaki Golan'dan başlayarak Dürzilerin yaşadığı bölgeden ve PYD kontrolündeki bölgeden geçerek Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY)'ne kadar uzanacak bir nüfuz alanı sağlaması öngörülen koridor sayesinde;
-İsrail'in stratejik bir derinlik kazanması,
-İran-Hizbullah arasındaki kara ulaşımının tamamen kesilmesi,
-İsrail'in Kürt müttefiklerine lojistik ve istihbarat desteğinin kolaylaşması,
-IKBY'den İsrail'e petrol/doğal gaz akışının gerçekleşmesi (Ben Gurion Boru Hattı),
-Irak geçişli lojistik koridorların kontrol edilmesi,
-Irak'taki etnik-mezhepsel temelli çatışmaların daha kolay kontrol edilmesi,
-İsrail'in ve yerel müttefiklerinin İran'ın batı sınırlarına olası savaş öncesinde kara unsurları yığması sonucunda İran'a askeri baskıyı artırması mümkün olabilecektir.
Aynı zamanda kurulması planlanan Kürt Devletinin, Suriye'nin kuzeyinden Doğu Akdeniz'e çıkışının mevcut durumda gerçekleşmesi pek mümkün görünmediğinden, ilerleyen süreçte Davut Koridoru Doğu Akdeniz'e çıkış için alternatif bir rota görevi yapabilecektir.[8]

Irak petrolü ve doğalgazını, Körfez ülkelerinin enerji ihracatıyla birlikte Irak üzerinden taşıyarak Ürdün-Suriye sınırını takip edecek şekilde İsrail'e ulaştırmayı ve buradan Avrupa'ya yönlendirmeyi hedefleyen Ben Gurion boru hattı sayesinde:

- Doğu Akdeniz'den çıkarılan doğal gaz ile birlikte, İsrail büyük bir enerji merkezi konumuna getirilebilecek,
- İran, Katar ve Rusya gibi bölgedeki diğer enerji ihracatçılarının tekeli kırılabilecek,
- Çin'in KYP'i zayıflatılabilecek ve Batı'ya alternatif bir enerji koridoru sunulabilecek,

[8] Mehdi Yaghi, "David's Corridor: Israel's shadow project to redraw the Levant", 4 April 2025, https://thecradle.co/articles/davids-corridor-israels-shadow-project-to-redraw-the-levant (Erişim Tarihi: 03.07.2025); Tevfik Kadan, "İsrail'in planı: 'Davut Koridoru'", 21 Ekim 2023, Aydınlık Gazetesi (Erişim Tarihi: 05.07.2025).

- İsrail'e Azerbaycan petrolünü taşıyan Bakü-Ceyhan petrol boru hattından ötürü İsrail'in Türkiye'ye olan bağımlılığı azaltılabilecektir.

Ancak bu boru hattının güvence altına alınabilmesi için ise İsrail'in önce David Koridorunu yaşama geçirmesi gerekmektedir.[9]

Nitekim son bir kaç haftada HTŞ'nin Dürzilere saldırtılması sonucunda, İsrail'in "Hami" sıfatını kullanarak Dürzi bölgesinde "meşruluk" algısı ile gerçekleştirdiği konuşlanma faaliyetlerini, Davut Koridoru'nun inşa çalışmasında bir safha olarak görmek mümkündür. Bu bağlamda nihai hedefte bir ara hedef olarak, uzun yıllardan bu yana planlanan Suriye'nin etnik-mezhepsel bir parçalanma ile Irak benzeri bir yapıya (Kürt, Sünni, Nusayri, Dürzi Bölgeleri ile çok zayıf bir olasılık Türkmen Bölgesi) kavuşturulması yakın/orta vadede gerçekleşebilecektir.

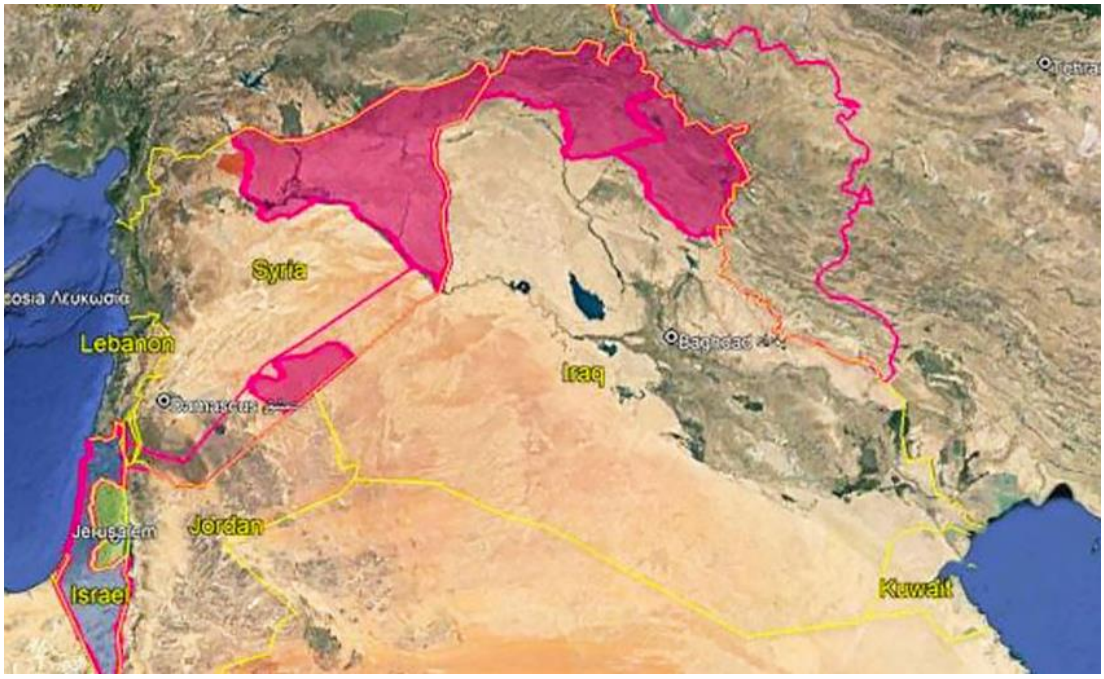

"Davut Koridoru"

- Rusya-Ukrayna Savaşının verdiği hasardan ötürü Rusya'nın 12 Gün Savaşında pasif kaldığı değerlendirmesine istinaden İsrail'in de dahil olduğu Batı Bloku, olası İran Savaşında mevcut zorluklarına rağmen İran'ın yanında yer alması olasılığına karşı **Rusya için yeni bir savaş cephesi** açabilir. Nitekim son dönemde Güney Kafkasya'da ABD'nin; Azerbaycan-Rusya

[9] Mert İnan, "Çok katmanlı Levant planı, İran'ı kuşat Türkiye'yi sıkıştır", 2025, https://haberglobal.com.tr/yazarlar/cok-katmanli-levant-plani-irani-kusat-turkiyeyi-sikistir-464700 (Erişim Tarihi: 15.07.2025).

ilişkilerini gerginleştimeye yönelik girişimlerini, Zengezur Koridoruna ilişkin teklifini, AB'nin gerçekçi olmamakla birlikte; Ermenistan ve Gürcistan'ın AB üyesi yapılmasına dair açıklamalarını, İsrail'in; Azerbaycan ile farklı sektörlerde işbirliğini geliştirme çabalarını, bahse konu cephenin açılması maksatlı adımlar olarak görmek mümkündür.

Doğu-Avrasya-İran bazlı öngörüler

- İran'daki Türk bölgesi (Güney Azerbaycan), Kürt bölgesi (Kürdistan), Arap bölgesi (Huzistan) ve Beluci bölgesi (Sistan ve Belucistan)'nde yoğunlaşan farklı azınlıkların "dış güçler" destekli ayrılma/bağımsızlık arzularını, muhalif kesimin rejim karşıtı eylemlerini, mevcut ekonomik zorluklara ilave olarak silahlanmaya ayrılacak payın artacak olmasından dolayı halkın daha da azalacak refah düzeyinden duyduğu rahatsızlığı baskılamak ve MOSSAD'ın ülke içindeki faaliyetlerini engellemek maksadıyla, İran'ın iç cephede her tür özgürlüğü yok etme seviyesine geleceğini öngörmek mümkündür. Ancak buna rağmen, 4-5 yılda bir denenen rejim karşıtı kitlesel eylemlerin bugüne kadar başarılı olamamasının halkta yarattığı ümitsizlik ve bağlantılı olarak Arendt'in ifadesiyle "Korku içinde yaşamak, bir halkın ruhunu öldürür, o halk artık özgür olamaz."[10] tespiti esas alındığında, **İran'da iç dinamiklerin etkisiyle bir rejim değişikliği beklenmemelidir.**

- **İran'ın komşusu Pakistan ile ilişkilerini güçlendirmesi muhtemeldir.** Genel jeopolitik mücadele çerçevesinde İran'ı doğrudan ilgilendiren yakın bölgesinde; ABD-İsrail-Hindistan üçlüsünün karşısında Çin-Pakistan-İran üçlüsü konumludur. Pakistan'nın Belucistan eyaleti üzerinden Çin'e uzanan alternatif enerji hattının kesilmesini ve İran'da mezhepsel ayrıma dayalı bölünmeyi de içeren BOP kapsamında, İran'dan ve Pakistan'dan koparılacak topraklarda kurulması planlanan "Belucistan" devletinin, her iki aktörü dayanışmaya zorunlu kılması beklenmelidir. Ayrıca Pakistan'ın sahip olduğu nükleer silah tecrübesinden ve Mayıs 2025'deki Pakistan-Hindistan çatışmasında başarısı kanıtlanan Çin menşeli savaş uçaklarına dair tecrübelerinden İran'ın yararlanmak isteyeceği düşünülebilir. (Çin'den bahse konu uçakları aldığı takdirde)

- Rusya ve Çin'in "kendilerince haklı sebeplerle", savaşta İran'a desteklerinin (en azından görünürde) müzakere çağrıları ve uzlaştırmacılık girişimleriyle sınırlı kalmasının, her ne kadar askeri nitelikleri olmasa da BRICS ve ŞİÖ'nün İran yanlısı ortak bir tavır sergileyememesinin, hatta BRICS üyesi Hindistan'ın doğrudan İsrail'in yanında saf tutmasının, **BRICS-ŞİÖ'nün diğer üyelerinde "çok kutupluluk ve dayanışma" söylemine**

[10] Hannah Arendt (1906-1975): Alman asıllı Amerikalı tarihçi, filozof ve siyaset kuramcısı

dair bir güvensizlik yarattığını, tüm bu olanların ABD-Batı'nın hanesine bir kazanım olarak kaydedildiğini ifade etmek mümkündür. Nitekim bu duruma istinaden İran'ın, çok zorlu bir denklem olmakla birlikte mevcut dış politikasında revizeye giderek yeni açılımlarda bulunması beklenebilir.[11] Bununla birlikte savaşın hemen ertesinde Rusya ve Çin'in İran'a "fiili destek"te bulunmaya başladığı yönünde haberler gelmeye başlamıştır. Bahse konu desteğin içeriğinin ve sürekli olması durumunun, Rusya ve Çin'in ABD-İsrail'i olası savaşı başlatmaktan caydırma hamlesi ve savaş çıktığı takdirde bu kez "fiili" olarak İran'ın yanında yer alma mesajı şeklinde yorumlamak mümkündür.

Bölge halklarına dair öngörü

-Birbirlerinden algıladıkları tehdit seviyesi yükselen İsrail, İran ve bölge ülkelerinin normalde dünya ortalamasının üzerinde olan silah tedarikine bütçelerinden daha da fazla pay ayıracak olması, buna bağlı olarak başta ABD olmak üzere silah ihraç eden büyük güçlerin daha çok kazanacak, silah tedarikini artıran **ülkelerin halklarının ise daha fazla kaybedecek olması,** öngörüden ziyade kaçınılmaz bir gerçekliktir. Böylece İsrail, emperyalist sistemdeki görevlerinden birisini başarılı bir şekilde sürdürmüş olacaktır. Çünkü kuruluş amaçlarından birisi de Orta Doğu'da sürekli bir şiddet yaratmak olan İsrail'in, emperyalist sistemin işlerliğine bağımlı varlığı bu görevini yerine getirmesine bağlıdır.[12]

Tüm bu gelişmeler yaşanırken, gerek iç gerekse dış dinamiklerin içiçe geçmişlik oranının bir hayli yüksek olmasından kaynaklı "süratli ve öngörülemez değişkenlikler" sebebiyle, Türkiye'nin gelişmeleri yönlendirebilme etkinliği, atacağı adımlar, bunların sonuçları vb. konularda, çok sağlıklı olmayacağı endişesiyle öngörüde bulunulmamıştır.

Sonuç olarak; müteakip savaşın ne zaman ve ne şekilde başlayacağını, hangi aktörlerin katılacağını, nasıl gelişeceğini ve sonuçlanacağını öngörmek gerçekçi değildir. Ancak bahse konu savaşa hazırlık sürecinde bölgenin birçok olumsuz gelişmeye tanıklık edeceğini,

---

[11] Serap Emir, "İran-İsrail Savaşı Dersleri - 3: Sırtımızı kime dayamalıyız?" 27 Haziran 2025, https://haber.sol.org.tr/haber/iran-israil-savasi-dersleri-3-sirtimizi-kime-dayamaliyiz-399347 (Erişim Tarihi: 05.07.2025); Hüseyin Korkmaz, "Çin'in İran Sınavı ve Jeopolitik Denge Arayışı", 16 Haziran 2025, aa.com.tr/tr/analiz/cinin-iran-sinavi-ve-jeopolitik-denge-arayisi/3600077 (Erişim Tarihi: 10.07.2025); Volkan Özdemir, "İran neden hedefte? ABD-Çin rekabeti ve Rusya'nın sessizliği", 25 Haziran 2025, https://www.atasam.org.tr/arastirma-analiz/gorus/iran-neden-hedefte-abd-cin-rekabeti-ve-rusya-nin-sessizligi (Erişim Tarihi: 07.07.2025).

[12] Nevzat Evrim Önal, "Emperyalist Sistemin Bütünselliğinden Bakıldığında Görülen İsrail", Gelenek, Sayı 164, Kasım 2024, (Erişim Tarihi: 17.07.2025).

bugününe ve yarınına sahip çıkamayan halkların ezilmişliğinin ve acılarının süreceğini öngörmek ise mümkündür.

Dr. (E) Tuğamiral Yalçın Özkütük- 30 yıl TSK'da görev yaptıktan sonra 2021'de Dz.K.K.'lığı İstihbarat Başkanlığı görevinden emekli oldu. 1987'de Deniz Lisesi'nden, 1991'de Deniz Harp Okulu'ndan, 2003'de Deniz Harp Akademisi'nden, 2009'da Silahlı Kuvvetler Akademisi'nden, 2010'da ABD Silahlı Kuvvetler Akademisi'nden, 2012'de NATO Savunma Koleji'nden mezun olan yazar, 2006'da Bilgi Üniversitesi'nde e-MBA İşletme programında yüksek lisans ve 2025'de MSB Alparslan Savunma Bilimleri Enstitüsünde Uluslararası Güvenlik ve Terörizm programında doktora eğitimini tamamladı. Yazarın çalışma alanları; Doğu Akdeniz, Orta Doğu, uluslararası jeopolitik sorun alanları ve Köy Enstitüleridir.

[i] Bu yazı ilk olarak, Marine Deal News dergisinin Ağustos 2025 sayısında, müteakiben 11 Ağustos 2025'de https://www.marinedealnews.com/12-gun-savasi-simdilik-sona-erdi-sonrasi/ sayfasında yayımlanmıştır.